



## **Анализ на положителните и отрицателни външни ефекти от изпълнението на горскостопанските дейности върху дървесните и недървесни продукти и екосистемни услуги на територията на ТП ДГС Трън**

По данни за новия /неутвърден/ ГСП от 2022 год. Общата площ на горските територии държавна собственост към 01.01.2022 год., спрямо актуалните кадастрални карти е 13700,0ха. като общата горска територия възлиза на 36049 ха в землищата на следните населените места : Банкя, Бераинци, Богойна, Бохова, Бусинци, Бутроинци, Велиново, Видрар, Врабча, Вукан, Главановци, Глоговица, Горна Мелна, Горочевци, Джинчовци, Докьовци, Долна Мелна, Дълга Лука, Ездимирци, Еловица, Ерул, Забел, Зелениград, Кожинци, Костуринци, Къшле, Лева река, Лешниковци, Ломница, Лялинци, Милкьовци, Милославци, Мракетинци, Мрамор, Насалевци, Неделково, Парамун, Пенкьовци, Проданча, Радово, Рани Луг, Реяновци, Слишовци, Стайчовци, Стрезимировци, Студен извор, Трън, Туроковци, Филиповци, Цегриловци, Шипковица, Ярловци.

През 2023 година на територията на ТП ДГС Трън са планирани следните горскостопански дейности:

### **Лесокултурни мероприятия:**

- Почистване на площи - 33 дка по програма ОПОС;
- Подготовка на почвата - 33 дка по програма ОПОС;
- Залесяване - 33 дка по програма ОПОС;
- Попълване на култури - 24 дка, в т.ч 13 дка по програма ОПОС;
- Отглеждане на култури- 161 дка, в т.ч 66 дка по програма ОПОС.

### **Стопанисване на горите:**

- маркиране на насаждения – 33862 м3 стояща маса за провеждане на сечи с цел подобряване състоянието на горите, възобновяване, запазване на генетичните ресурси, както и запазване и увеличаване на основните функции на горите.

### **Ползване на дървесина:**

-Планът за реализация на дървесина е 28076 куб.м, в т. ч 358 куб.м като е съобразен със средногодишното ползване на дървесина по ГСП от 2022 г., който все още не е утвърден.

### **Защита на горските територии от пожари**

- направа и почистване на:
  - минерализовани ивици-330л.м
  - предвидено е закупуването на противопожарни костюми;
- Направа на нови горски пътища и поддържане и ремонт на съществуващи в обекти, в които се извършва дърводобив;

**Социални дейности:** За облагородяване на зелените площи в населените места на територията на община Трън се предвижда засаждане на 30бр. фиданки. За коледните празници се предвижда предоставяне на коледни елхи на община, полиция, училища и детски градини.

На територията на стопанството са обособени 3 горскостопански участъка и 9 охранителни участъка:

***I-ви Горскостопански участък " Главановци "***

***II-ри Горскостопански участък "Трън"***

***III-ти Горскостопански участък "Долна Мелна"***

За всички охранителни участъци има назначени служители, на които е възложено предотвратяване на всички нарушения, свързани с възпроизводството, ползването и опазването на горите.

Служителите полагат усилия за подобряване качеството на дейностите, свързани с възпроизводството, ползването и опазването на горите чрез ефективно и ефикасно използване на наличните материални, човешки и финансови ресурси, съобразно нуждите и потребностите на всички заинтересовани страни.

Състоянието на охранителните участъци е добро и горските стражари и другите служители, ангажирани с опазването и охраната на горите успешно опазват поверените им горски територии от незаконни ползвания и увреждания.

Най-малко един път седмично горските стражари и други служители, ангажирани с опазването и охраната на горите проверяват спазването на изискванията за изпълнение на горскостопански дейности като работни процедури при сечта и извоза на дървесина, спазване на предписанията в технологичните планове и съответната документация, спазване на мерките за защита на подраства и оставащите на корен дървета при сечта и извоза, обособено ли е място за събиране на битови отпадъци, опаковки и др. и спазване на изискванията за събиране на отпадъците и др.

За предотвратяване на нарушенията са предприети следните действия:

- завишена е взискателността към работата на служителите, ангажирани с опазване и контрол.
- осигурено е ефективно взаимодействие между институциите за подобряване на съвместната дейност по предотвратяване и разкриване на нарушения.

## **II. Анализ на негативните въздействия**

### **2.1. Тип негативен екологичен външен ефект:**

-замърсявания на околната среда в следствие на горскостопанските дейности  
- в стопанството няма регистрирани големи замърсявания вследствие на горскостопанските дейности. Наблюдават се единични случаи на разхвърляни битови отпадъци в дърводобивните обекти, за които се взимат своевременни мерки за събирането и отстраняването им.

Във всеки обект с табела е указано обособеното място за изхвърляне битовите отпадъци и за смяна на ГСМ, същите са обозначени и в технологичните планове.

-унищожаване и/ или влошаване на видове организми, групи и популации на видове – не се наблюдава;

-унищожаване и/или влошаване на екосистеми; негативни въздействия върху водните ресурси; свлачища; увреждане на горски пътища; уплътняване и ерозия на почвата; намаляване на устойчивостта на насажденията и екосистемите по отношение на биотични и абиотични фактори и групи.

#### **Негативните екологични външни ефекти са:**

- Вследствие на едроплощни природни нарушения в резултат от действието на абиотични и биотични фактори се наблюдава влошаване състоянието в някои екосистеми.

Съществено повлиян от едроплощни природни нарушения е подотдел 21а, определен като Гора в фаза на старост, повредите на дървостоя, причинени от абиотичните фактори е 76% от площта.

Вследствие на нанесени щети от природни нарушения / насекоми вредители - корояд/ е засегнат дървостоят в насажденията включени в представителни образци, като тип горска екосистема, за възстановяване: Широколистни гори с участие на бук, зимен дъб, цер, благун и др.

- 230 „г“ повредите на дървостоя, са причинени от биотични фактори и е 89% от площта.

- 231 „а“ повредите на дървостоя, са причинени от биотични фактори и е 66% от площта.

- 263 „з“ повредите на дървостоя, са причинени от биотични фактори е 100% от площта.

#### **Мерки за превенция и опазване:**

Оставяне като на лежаща, така и на стояща мъртва дървесина, биотопни дървета и др., които формират микро-местообитания за популациите на редица животински и растителни организми. Местообитания на редки и застрашени растителни видове и/или специфични местообитания за хранене, размножаване, укритие, гнездене на животински видове.

- Наблюдава се намаляване на устойчивостта на насажденията и горските екосистеми по отношение на биотични и абиотични фактори.

#### **Мерки за превенция и опазване:**

За недопускане на влошаване на здравословното състояние на насажденията, увеличаване риска от пожари, влошаване на екосистемните функции, се правят лесопатологични обследвания, своевременно извеждане на санитарните и принудителни сечи, изграждат се минерализовани ивици и се извършват дежурства по време на пожароопасния сезон и т.н.

- замърсявания на околната среда в следствие на горскостопанските дейности.

#### **Мерки за превенция и опазване:**

2.2. Тип негативен социален външен ефект :

- незадоволяване на нуждите от дървесина — не се наблюдава. Създадена е организация за задоволяване нуждите на местното население с дървесина за лична употреба се от горски територии – общинска собственост от “ОП Трънска гора”. В ТП ДГС Трън се провеждат процедури за продажба на дървесина.

-ограничаване на ползването на НДГП — не се наблюдава. Издават се разрешителни за ползване на НДГП (когато ползването им е предвидено по ГСП).

- ограничаване или неосигуряване на достъп до горски територии — не се наблюдава. Достъпът до ГТ е свободен, съгласно българското законодателство.

- нарушаване на правата на собственост и ползване — не се наблюдава. За недопускане появата на такъв отрицателен ефект ТП ДГС Трън прилага система от мерки за превенция, съгласно Принцип 1, Принцип 4 и Принцип 5 от Националният стандарт и заповедите по тях.

- нанасяне на имуществени вреди — не се наблюдава. За недопускане появата на такъв отрицателен ефект ТП ДГС Трън прилага система от мерки за превенция, съгласно Принцип 1, Принцип 4 и Принцип 5 от Националният стандарт и заповедите по тях.

-залесяване с неподходящи видове- не се наблюдава. Всички залесявания на територията на ТП ДГС Трън се извършват след съгласуване с РИОСВ-София и са съобразени с условията на месторастенията и целта на стопанисване.

-наблюдава се негативно въздействие върху пътната и инфраструктура мрежа. Ограничаване на движението на товарни МПС при преовлажнени пътища. Своевременен възстановяване на повредените участъци от пътната инфраструктура.

### **Мерки за превенция и опазване:**

Ограничаване движението на товарни МПС при преовлажнени пътища и своевременно възстановяване на повредените участъци от пътната инфраструктура, Определяне на алтернативни маршрути за извоз и транспортиране на дървесина.

- негативно въздействие върху водоизточници— не се наблюдава. За недопускане появата на такъв отрицателен ефект ТП ДГС Трън прилага система от мерки за превенция, съгласно Националният стандарт и заповедите по него.

- негативно въздействие върху обекти важни за местните общности (туризъм, рекреация, образование, религиозни и културни средища, места с историческа значимост и др.) — не се наблюдава. За недопускане появата на такъв отрицателен ефект ТП ДГС Трън прилага система от мерки за превенция, съгласно Националният стандарт и заповедите по него.

- негативни въздействия върху ловностопански дейности на местните общности— не се наблюдава. За недопускане появата на такъв отрицателен ефект ТП ДГС Трън прилага система от мерки за превенция, съгласно Националният стандарт и заповедите по него.

## **III. Анализ на положителните въздействия**

### **3.1. Позитивен екологичен външен ефект**

- осигуряването на чист въздух и микроклимат с лечебни качества

- създаването на добри условия за съществуване на генетично и биологично многообразие в горите, които са стопанисвани по щадящ за природата начин и др.

- възстановяване на покритието с гора след антропогенни и природни нарушения

### **3.2. Позитивен социален външен ефект**

- Охрана на горските територии и ресурси

На територията на стопанството са обособени 3 горкостопански участъка и 9 охранителни участъка:

За всички охранителни участъци има назначени служители, на които е възложено предотвратяване на всички нарушения, свързани с възпроизводството, ползването и опазването на горите.

Извършват се регулярни и планови проверки и обход на горските територии — както държавна, така и частна собственост.

За предотвратяване на нарушенията са предприети следните действия:

провежда се кадрова политика, насочена към повишаване на потенциала на служителите в частта опазване на горите и контрол.

завишена е взискателността към работата на служителите, ангажирани с опазване и контрол.

осигурено е ефективно взаимодействие между институциите за подобряване на съвместната дейност по предотвратяване и разкриване на нарушения. задоволяване на нуждите от дървесина, НДГП и лов — предоставят се позволителни при желание за събиране на НДГП.

- съвместни дейности с училища, кметства, други организации — заангажираност на местните училища и ученици с различни инициативи — презентации, залесявания, конкурси. Взимане участие в работни срещи при обсъждания на различни планове и програми на местните общини.

- осигуряване на информация — стопанството има разработен сайт, на който е достъпна информация за дейността му, както и информационно табло в административната сграда, където при нужда се качат и информация, която би била полезна на посетителите на ТП „ДГС Трън“ не само за дейността ни.

- осигуряване на работни места —назначават се работници за сезонна работа в разсадник „Блато“.

- предоставяне на дървен материал или финансови средства като дарения —на църкви и манастири, като им се предоставя дървен материал или дърва за огрев, финансови средства на колеги в нужда.

Направени са дарения:

- 30 пр. м<sup>3</sup> дърва за огрев, които да бъдат използвани за отопление на манастирът „Свети 40 мъченици“ с. Лева река

- подпомагане на местните общности в критични ситуации—служителите на ТП „ДГС Трън“ се включват в спасителни акции, както и при гасене на пожари, възникнали извън горските територии.

#### **IV.Заклучение:**

Както става видно от Анализът на положителните и отрицателните външни ефекти от изпълнението на горскостопанските дейности върху дървесните и недървесни продукти и екосистемни услуги на територията на ТП ДГС Трън имат за цел подобряване състоянието и състава на насажденията, повишаване на продуктивността и другите полезни функции на горските екосистеми, запазване и увеличаване на биоразнообразието и подобряване на защитните и специалните функции на горите.

Установени са негативни екологични външни ефекти в резултат от действието на абиотични и биотични фактори, но с въведените и прилаганите мерките за ограничаване на негативните въздействия при дейността на стопанството осигурява поддържането на приемливо ниво на риск от възникването на такива и тяхното минимизиране.

Изготвил:

инж. Илиана Стоянова-зам.- директор

Дата:22.02.2023 год.